

קראתי את מאמרו המצויין של אורי אבנרי "השוואה של השאה" (העולם הזה 2169) אני מסכים עם מרבית הנאמר בו, חוץ מן הסיפא ממנה משתמע שהמאורעות באיראן מלמדים שבגין היה חייב להודו ולקופץ במהירות על עגלת השלום לאחר ביקור סאדאט.

חוששני שלום איננו רכבת, שמרגע ועולים עליה היא מובילה אותך ליעד ה"בלתי נמנע". אם התנאים לקיומו של שלום אינם נוחים הרי גם אם נחתמו המיסמכים אין בהם כדי למנוע את הפיצוץ. המאורע עות באיראן מאשרים דווקא את ההיפך, כלומר שכל ראשון השלום בתנאים הקיימים הוא בכחינת עורבא פרח.

אינני יודע מה אמר השאה לסאדאט באסאן. אני במקומו הייתי אומר: "אני מקנא בך שיש לך יריב כישראל, המאפיין שר לך להפנות את המתח הפנימי החוצה. אילו הייתי במצבך לא היה מתרחש אשר התרחש. אל תבזבו את הקלף היחידי ש'נותר לך. לא שלום ולא ליברליזציה פנימית. ראה הוזהרת".

צבי ליכט, רמת-גן

נגד ההזקקה

בעקבות התגובות על מברק ההזדהות עם אש"ף, שילחו הסטודנטים הערבים, עולה בעיני רוחי חופת המקראותיים בארצות-הברית, בה הוקעו כל אלה שלא התיישרו עם הקו. כמה טעמים עמי להזדהות אלה הנחפזים במסקנותיהם ובפסקי דינם.

גירוש הסטודנטים הערבים מהקאמפוסים רק יקצין את עמדותיהם, יהפכם ל"קדושים מעונים", לשונאי התברה הישראלי ולמתנגליה במחאת. מתקרים רבים הוכיחו בעליל כי רוב האוכלוסיה הערבית מודהה עם השקפת אש"ף. לכן מה נלין אנחנו רק על אוכלוסיה לטון דנטים? אם לא הוקיע, יש להעניש את כלל המשכילים הערבים, ראשי-העיריות, בעלי-התפקידים האזרחיים הפשוטים. באחת, ליצור מיעוט בעל זכויות מוגבלות. האם זו תוכיז ניתנו?

מדוע יצא הועם רק נגד הסטודנטים הערבים. מכיר אני סטודנטים יהודים לא מעטים ואחרים בקרב האוכלוסיה הישראלי, המסכימים לעיון הקמת המדינה הפלסטינית. אם כך, יש להוקיע את כל אלה.

דן יהב, תל-אביב

צויה-היריות נגד הסטודנטים הערבים תומכי אש"ף, משמיטים את הקרקע מתחת לכל טיעוניה המוסריים של ישראל כלפי דיכוי יהודי בריית-המועצות השואפים לע" לות לישראל ווראים בישראל את מולדתם. על פי אותה אמת-מידה, בה נמנע מאש"ף סטודנטים הערבים לצאת מכריהם, המאשר לגרש את כל הסטודנטים היהודים מאוניברסיטאות בריית-המועצות. באותה מידה בה רואה ממשלת ישראל את ההזדהות עם אש"ף כנגד, לחסל את מדינת-ישראל, ראל" מוצדקת ראייתם של הסובייטים את הציונות כ...ניסיון לחסל את הקומוניזם. כל אלה התוקפים את הסטודנטים הערבים נשק למנהיגות בריית-המועצות להגביר את דיכוי היהודים.

ישראל אהרונובי, בתים

הדרישה לסילוק הסטודנטים הערבים מהאוניברסיטאות היא טימטום גמור. מי שישלים עמה פותח פתח להיסול חופש הביטוי במדינה. היום סותמים את הפה ללאומנים הערבים הצעירים. מהר יסתמו את הפה לכל מתנגדי ממשלת הליכוד ה"ימנית. אולי אפילו יחליטו לסלק את אנשי גוש אמונים מהאוניברסיטאות.

דני לוינסון, תל-אביב

מעשה ברברי

דווקא בזמן שהחלט לשחרר את בני הישיבות, שהתפרעו בירושלים, ממעצרים, התברר כי יש מקום ויש גם הצדקה להכניסתם של גורמים חרדים מוסיימים אל בין כתלי הכלא. אומנם הורגלנו כבר (המשך בעמוד 6)

סיפור זה, שפורסם לפני 25 שנים בדיוק,

חזה מראש את כל אשר קרה מאז לחברה הישראלית - עד פרשת ידלין והלאה

שמעון הורו עולה בדרגה

היחידה וההכרחה לחיסרון זה. הוא הודיע לכל ידידיו, כי החליט לפתח את אחד מצדדי אישיותו הרבגונית שעד כה היה חבו, להקדיש את שנות חייו היפות ביותר ללימוד תורת הכימיה. אולם בהגיעו למקום, בו ציפה לו כבר ג'וב מהוגן, נוכח שמעון, אולי בפעם הראשונה בחייו כי עשה סטייה בלתי-תכופה. החזית העיקרית של העם בימים טרופים אלו היא לא החזית הכימית, כי אם החזית הכלכלית. אומנם, הוא ידע הכל על כלכלה גם קודם לכן ויעיד על כך ניתוחו המזהיר של המצב הכלכלי בישראל שפורסם ב-14.7.49

...ועלינו לשאול: האומנם מוגר השוק השחור? - והתשובה היא: כן! האומנם יורדים מחירי המינצ'וקים? והתשובה היא: הן! האומנם עולה האינדקס במירוצו לכפי שמיים? והתשובה היא: לא! המשק מתחיל להבריא.

עצה כלכלית נבונה

אבל הישגים אלה, שכל אדם אחר היה מסתפק בהם ונח על זרי הדפנה, לא נמנעו בעד שמעון הורו לחפש אחר השתלמות נוספת. כימט שלוש שנים תמיר מות הקדיש ללימוד המיקצוע, עד שהרגיש בנפשו כי הוא מושלם.

הרגשה דומה התפתחה באופן מקביל גם בממשלת-ישראל. היא קראה לשמעון הורו, לפני חודשים אחדים, לחזור ארצה ולשמש בתפקיד יועצה הכלכלי.

היועץ הכלכלי של ממשלת ישראל אינו אדם סתם. בשנת תשי"ב נשא את התואר הזה דוד ("דולק") הורוביץ, האדם שגילה להל את הבנק הממלכתי הישראלי. ליועץ הכלכלי החשוב ביותר במדינה. בשנת תשי"ג לא נמצא בכלל אדם שהיה מספיק חשוב, מלומד ובעל-ניסיון, כדי לשאת בתואר רם זה. המקום נשאר ריק. בשנתון הממשלתי של שנת תשי"ג, הוקיע שמעון הורו כשהוא נושא בתואר, אחד משני היועצים הכלכליים. הוא הועמד ב"מקום השבעי אחרי שר האוצר, מימד אחי רי המנהל הכלכלי, המישנה למנהל הממונה על הכנסות המדינה.

בתפקיד זה היה שמעון הורו, אדם ש"מעולם לא עסק למעשה בענייני כלכלה (מלבד כלכלת עצמו, בה אומנם גילה הצ"ח להחל למעלה מהרגילה), מסוגל להכריע ב"בעיות היסוד של המדינה, מנת לחמם של מיליון ותצי אורחיה. אדם הטרוד בבעיות כה מרובות, אין להניח לו לגור בחדרים כה מעטים. היתה זו איפוא עצה כלכלית נבונה כשהאוצר קציב את הסכום הצנוע של 12 אלף ל"י כדי לקנות לשמעון הורו, בן ה-32, לאשתו חנה ולבתו בת ה-6, די"רה מפא"ר. המתאימה למעמדו. לא שיכון הוותיקים וגם לא שיכון פקיד הממשלה יכלו לספק צרכים אלה.

חלחלה ומחוכנות

בשבע שבועות שפער התפוצצה הפצצה. עיי תונאי ריק ופוח, שלא היה לו אפילו מושג על דרך הייסורים של יועץ בישי"ר, ראל, הקים מהומה מיותרת סביב מכשיר עבודה אלמנטרי זה.

צרי-מוחין קטנוניים, יחד עם כל הששים לחבל במדינה, העלו כמה שאלות.

האוצר הודיע שדירה זאת נמסרה אחרי שהורו נאלץ לוותר, בשל שירות המדינה, על דירתו בתל-אביב. שאלה: אי-זו דירה היתה להורו, שחור לו כבר מאמיניו, ישר לכיסא באוצר בירושלים?

האוצר הודיע שהיתה זאת רק הלואה והורו התחייב להחזיר את הכסף. שאלה: כמה שנים יותר הורו לחלוטין על משכורתו הממשלתית הצנועה, כדי לצר בור סכום עגול זה, ומה יאכל בינתיים? היו אלה שאלות מגוחכות. באוצר שיש לו יועצים כלכליים כה מעולים, אין בע"יית כאלה מטרידות מנוחתו של איש.

כיום, אחרי 25 שנים, מכחן שימעון הורו כסגן נשיא "משקיעי ישראל" (אינטיינטי), חברתו של סם רוטברג.

כאן המקור להתעוררות האידיאליסטית הטהורה (בהכרה אומנם אצל בודדים בלב, אך בתחושה ובהרגשה אצל רבים מאד), המבקשת אחרי משהו נשי וג ונעלה יותר, משהו שאינו ניתן להשגה בנקל, משהו שיתן לו לאדם להתעלות ולעלות, "מעבר לעצמו".

שמעון הורו, "מאויים סוציאליסטיים", אשמורת, 27.10.49.

מותו של שמעון הורו, צעיר חוסר שיער, משופם וגמיש-גוף, התבלטה עוד בנעוריו.

כבר בצעודי הראשונים של הצעיר יליד פולין הורגש שכאן מתגבשת דמות - אף כי קשה היה עדיין לנחש שהיה זאת הדמות המושלמת של דור המשך, אותם הצעירים שנועדו מטבע בריאתם להמשיך את מיפעל-הענק של בוני סג'רה ודגניה, מייסדי ההגנה, כובשי הביצות והשממה.

כבר בסניף הנוער העובד בתל-אביב בלטה אישיותו המחנכת, בעלת הכיסרון ה"טיבעי למנהיגות ולמונהגות. שמעון, אדיר השפם, קנה לעצמו שם כמדריך מחונן. הוא לא השאיר צפם בלב חניכיו מה תור דתם בחיים: להגשים כמו גופם את חזון הדרות, לגאול ביועם שממות המולדת. ואומנם, הקבוצה שהתחנכה על-ידו היוותה הוכחה חיה לכוסר השיכנוע שלו: היא יצאה ב-1942 להכשרה ליגור, ומשם לאפיי קים. אדיר היה חפצו של שמעון הורו, שקיבל גם הוא את דיברי עצמו ברצינות, להצטרף אליה. אולם הקול הפנימי שקרא ליעוד גדול יותר, נשגב יותר, לא השי"תק, לשווא גיסה בחצי-שנה של עבודה להתגבר עליו, להטביעו בזיעה. כימעט בעל-כורחו משך אותו קול זה לתל-אביב.

היעוד האמיתי

אתה חווייה עצמה חורה, כשנקרא שמעון הורו לשרת בקורס מ"כספים של ההגנה. שוב היה חפצו אדיר לשאת רובה, לחולל בובין, להשתטח על קוצים כאחרון הסוראים, אך הקול הפנימי חזר ורדף אחריו גם מבעד ליריעותיו הקרועות של אוהל הסיירים. הוא שב ונטל את שמי עון הורו בצווארוננו והשיבו לכור-מחצבי תו האמיתי, לתל-אביב.

אחרי נסיונות כושלים אלה למרוד בגור רל החליט שמעון הורו, בעל השיניים הר מושחרות, שיהיה זה מן התבונה להיכנע ולהתמסר ליעודו האמיתי: הוא הפך ע"י קן במפא"י. במיפלה אשר מעט הצעיר רים שהיו לה ישבו בקיבוצים ובהגנה וסבי לו מחוסר-ניאם לעסקנות, עלה שמעון ה"רן לגדולה חיש מהר. הלא היה הטיפוס האידיאלי של עסקן צעיר ומצלח.

היה זה אך טיבעי איפוא שכאשר יסדה מסא"י ב-1945 בן ביטאון הנוער בישי"ר המול שלה, אשמורת*, קיבל שמעון את התפקיד הקדוש לערוך כמה זאת. היה זה תפקיד קרבי ממש, ואין להבין כלל את התרעומת שעורר מינוי זה בקרב צעירי המיפלה שהיו עסוקים במיסגרות ההגנה שמה ושהתפלאו על כי ביטאונם ניתן לידי צעיר שהעדיף את תלאות תל-אביב על נחיתות הגנג והעמק. היתה זאת רק דוגמה אחת לחוסר-ההבנה וקטנות המוחין של ילודי תה את דרכו. כי שמעון הורו לא היה מן ההולכים בתלם. הוא סטה ממנו בעזות, לפעמים קצת מינה, לפעמים קצת שמאלה.

אם כי סטיות נעויות אלה לא היה בהן די כדי לעניין את קהל הנוער בעיתון זעיר-התפוצה, הרי היה בהן די כדי שיח"י לט יום אחד, בנוח עליו הרוח הרעה, ולמן ("זיאמה") ארן, כי רמתו של העיתון גמור כה אפילו לגבי עלון מיפלת.

סגירת העיתון, אם כי היתה מאורע מסעיר, לא הורגשה די הצורך בגלל העובדה, שבינתיים פרצה התחמת העצי-מאות. אלפי צעירים, ביניהם צעירי מפא"י, יצאו לשדות-הקטל. לא כן שמעון הורו, כמו לכמה מחביריו, נתגלה גם לו כי הוא יכול לשרת את מולדתו באורח יעיל הר"בה יותר מטוראי סתם כי שליחות לשה"ר

* שנקרא תחילה משמרת.

אלכימיה כלכלית

ירוף זה הגיע למלוא משמעותו, כאשר הרגיש שמעון הורו, כעבור שנה, כי שליחות העם (וגם שליחות היחיד) קוראות אותו לחיות שמעבר-לים, בארצות-הברית. רגע זה היה בחייו של כל עסקן צעיר, הנוכה לתדהמה, כי אופי קיו צרים מדי לגבי אישיותו. שהות ממיר שכת וממצה בארצות-הברית היא התרופה